

Posudek na bakalářskou práci Jany Kolovratníkové „Výzkumný ústav skla a bižuterie v období tzv. normalizace očima jeho zaměstnanců. Biografická vyprávění.“

Jádrem bakalářské práce studentky je rozbor životopisných vyprávění zaměstnanců VÚSAB, to jakým způsobem reflektovali sedmdesátá a osmdesátá léta, jaká byla jejich „mikrohistorie“. Po formální stránce nelze bakalantce nic vytknout, citační norma je dodržena, sekundární literatura je využita účelně.

Práce má ale několik obsahových vad. Především studentka rozhovory s narátory (těžištěm je výzkum vedený metodou orální historie) neanalyzuje. Jejich interpretaci v bakalářské práci nenalezneme, přestože sama metoda v teoretické rovině je popsána správně (v úvodu textu). Studentka se omezila na pouhý výčet jednotlivých hodnotících soudů pamětníků, aniž by se je pokusila zasadit do kontextu a tím je objektivizovat. Například na s. 60 píše, že „*narátoři nesympatizovali s komunistickou stranou ... (a že u) ředitele ústavu, Miroslava Tesaře, bylo působení ve straně podmíněno spíše tím, že díky tomu mohl vykonávat svou práci.*“ Při tomto hodnotovém soudu (a text jich obsahuje celou řadu) vychází pouze z výroku pamětníka ve dni natáčení rozhovoru, vůbec nebere v potaz, zda se jedná například o zpětné ospravedlnění, zda obecně řečeno paměť není v rozporu s dějinami. Jinými slovy pro toto tvrzení nepodává žádný jiný důkaz než výpověď dotčené osoby.

Výpovědi pamětníků nejsou doplněny žádným jiným pramenem, vše ostatní v textu je již pouze skrovněji používaná sekundární literatura a tento nedostatek (omezenost na jeden typ pramenů) je na textu poznat. Pracovníci VÚSAB (jejich paměť) nejsou konfrontováni.

Dále na straně 40 studentka charakterizuje pojem totalitarismus, zřejmě jej definuje ve spojitosti s „normalizací“, z formulace však není úplně patrné, zda chápe léta 1969 – 1989 jako totalitní, nebo nikoli. Při obhajobě textu by se proto měla studentka pokusit vymezit, proč tuto dobu chápe (popř. nechápe) jako dobu totalitní.

Další drobností je, že ačkoli se studentka chtěla zaměřit spíše na každodennost, citované výroky narátorů jsou povětšinou vztaženy na politická témata – vztah k tehdejší komunistické straně, vzpomínka na léta 1968 a 1989, VÚSAB jako útočiště perzekvovaných, dodržování rituálů (oslav atd.). Každodennost jen tu a tam v textu probleskne.

Vzhledem k formálnímu zvládnutí textu doporučuji bakalářskou práci k obhajobě. Pokud studentka dokáže reagovat na výše nastíněné obsahového výhrady navrhuji práci ohodnotit stupněm dobrý.

V Praze 14. března 2011

PhDr. Přemysl Houda